

Pracovná skupina pre kvalitu, 28. marec 2023

Miesto stretnutia: COPA-COGECA, Rue de Trèves 61, 1040 Brusel

Dátum stretnutia: 28. marca 2023

Účastník stretnutia: Konzorcium

Názov aktivity: Pracovná skupina pre kvalitu

Predseda: Predseda Christian Jochum (AT).

Podrobný popis aktivity:

Aktualizované informácie o revízii systému chránených zemepisných označení (CHZO)

Komisia zverejnila návrh nariadenia o CHZO pre víno, liehoviny a poľnohospodárske produkty dňa 31. 3. 2022. Jednou z navrhovaných zmien je prenechanie častí kompetencií úradu EUIPO, s čím C-C nesúhlasia.

Výbor JURI o stanovisku spravodajcu Adriána Vázqueza Lázara (ES, Renew) hlasoval dňa 24. 1. 2023, výsledok hlasovania podľa sekretariátu predstavuje zlepšenie oproti predošlej verzii, ale úloha EUIPO je v ich stanovisku podobná tej, na ktorej sa dohodlo DG AGRI a úrad EUIPO a je stanovená v memorande o porozumení podpísanom pred 4 rokmi.

Vo výbore AGRI je spravodajcom Paolo De Castro (IT, S&D), hlasovalo sa tiež 24. 1. 2023, správa obmedzuje navrhované právomoci EUIPO na technické a administratívne úlohy. Termín plenárneho zasadnutia je zatiaľ stanovený na 31. 5. 2023.

V Rade prebiehajú diskusie o úlohe úradu EUIPO, rokuje sa o 3 variantoch:

- EUIPO by nemal žiadnu rolu, pokiaľ ide o CHZO (podporili 2 členské krajiny)
- EUIPO by vykonával len administratívnu činnosť vo vzťahu k registru EÚ a k informačnému a výstražnému systému doménových mien (podporilo 12 krajín)
- EUIPO by bol nápomocný ohľadom žiadostí o registráciu poskytnutím „predbežného posúdenia“, konečné rozhodnutie by zostalo na Komisii (podporilo 12 krajín)

Triológy budú zahájené v druhej polovici roku 2023, počas ES predsedníctva. Sekretariát vývoj sleduje, pred hlasovaním predložil vlastný voting list, stretol sa s kľúčovými europoslancami.

Diskusia:

IT reprezentant odporučil podporiť kompromisný návrh De Castra, na čo sekretariát upozornil, že tento kompromisný návrh odmietla pracovná skupina C-C pre víno, lebo požaduje zachovanie CHZO vín v nariadení o spoločnej organizácii trhov. De Castrov návrh by znamenal komplikovanejšiu administráciu CHZO vín. Túto pripomienku podporila aj PT reprezentantka.

Aktualizované informácie o revízii obchodných noriem

Európska komisia pripravuje zverejnenie prvej časti revidovaných obchodných noriem dňa 21. 4.

2023, bude zahŕňať 4 smernice pre ovocné šťavy, džemy, med a mlieko, delegované akty a vykonávacie nariadenie pre hydinu a vajcia, príp. aj delegovaný akt, ktorý umožní členským štátom dobrovoľný predaj olivového oleja vo veľkom množstve. Po zverejnení návrhu bude nasledovať 4-týždenná lehota na možnosť zaslania spätnej väzby. V ten istý deň bude zverejnená aj správa týkajúca sa muštu, hruškového vína a suchých strukovín, legislatívny návrh však do konca roka pravdepodobne nebude.

Sekretariát C-C je v kontakte s DG AGRI aj zástupcami Stálych zastúpení pri EÚ, aby prejednal najproblematickejšie otázky týkajúce sa najmä medu a olivového oleja. Návrh Komisie pri mede bude zahŕňať označenie pôvodu podľa krajiny, ale nie percentá.

Sekretariát však upozorňuje na veľké množstvo podvodov pri dovážanom mede do EÚ. Správa Komisie z 23. 3. 2023 dokonca uvádza, že 46 % medu kontrolovaného na hraniciach bolo klasifikovaných ako „podozrivý“.

Predseda júci označil mieru podvodov pri dovážanom mede za neakceptovateľnú, ide najmä o med z Číny.

Návrh stanoviska C-C k imitáciám výrobkov

Sekretariát pred májovou prezentáciou správy z vlastnej iniciatívy spravodajkyne Emmy Wiesnerovej (SE, Renew) zahájil prípravu vlastných pozičných dokumentov o rastlinných a laboratórne pestovaných imitáciách živočíšnych produktov. Cieľom je vyjasnenie terminológie, prvý pozičný dokument sa vzťahuje na rastlinné produkty a produkty vznikajúce procesom fermentácie, druhý sa týka laboratórne kultivovaných bunkových tkanív a zmiešaných produktov. (Oba dokumenty sú priložené k zápisu v českom jazyku.)

Oba dokumenty zahŕňajú hlavné požiadavky C-C:

- označenie produktov živočíšneho pôvodu alebo vyrobených prevažne zo zložiek živočíšneho pôvodu by malo byť právne chránené na úrovni EÚ
- uvádzanie na trh napodobenín rastlinného pôvodu a napodobenín získaných fermentáciou, ktoré sú prezentované ako náhrada výrobkov živočíšneho pôvodu, by mali byť zakázané právnymi predpismi EÚ
- právne predpisy EÚ by mali zakázať uvádzanie na trh rastlinných produktov a produktov vzniknutých procesom fermentácie, ktoré evokujú produkty živočíšneho pôvodu
- legislatívne stanovený zákaz uvádzania na trh potravinárskych výrobkov rastlinného pôvodu alebo laboratórne kultivovaných potravín, ktoré porovnávajú svoj dopad na životné prostredie s výrobkami živočíšneho pôvodu
- spravodlivé rozloženie vytvorenej hodnoty v rámci hodnotového reťazca

Sekretariát ďalej predstavil správu z vlastnej iniciatívy spravodajkyne Emmy Wiesnerovej, diskusie budú prebiehať v apríli, termín na predloženie pozmeňovacích návrhov je 2. 5. 2023. Návrh spĺňa väčšinu požiadaviek C-C, avšak podporuje potraviny kultivované v laboratóriu.

V diskusii predseda júci odporučil primárne sa zamerať na rastlinné náhrady živočíšnych výrobkov, pričom názvy tradičných živočíšnych výrobkov by mali byť chránené na EÚ úrovni.

Aktualizované informácie o revízii nariadenia 1169/2011 o označovaní krajiny pôvodu

a rámca pre udržateľné potravinové systémy

Nariadenie (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom stanovuje povinnosť poskytnúť spotrebiteľom informácie o zozname zložiek a nutričné údaje. Komisia teraz pristúpila k revízii tohto nariadenia, ale zverejnenie návrhu sa výrazne oneskorí a legislatíva bude rozdelená na 2 časti: prvú, týkajúcu sa vyznačovania dátumu minimálnej trvanlivosti vo forme delegovaného nariadenia Komisia už zverejnila, druhá časť o označovaní pôvodu a výživových hodnotách na prednej strane obalu sa oneskorí. Komisia predtým zjavne presadzovala systém NutriScore, ale na jeseň 2022 uviedla, že systém v jeho súčasnej podobe presadzovať nebude. Členské štáty v Rade tiež nie sú v otázke označovania výživových hodnôt jednotné, ani úrad EFSA ešte neprijal stanovisko.

Ohľadom označenia pôvodu alebo proveniencie Komisia zvažuje možnosti:

- zachovanie súčasného stavu
- povinné uvádzanie na úrovni EÚ/mimo EÚ
- povinné uvádzanie pôvodu na vnútroštátnej úrovni
- povinné označenie pôvodu na regionálnej úrovni
- kombinácia vyššie uvedených možností

Pozícia C-C požaduje povinné označenie pôvodu na úrovni EÚ/mimo EÚ ako východiskový základ pri predpoklade, že by sa odvetvové pracovné skupiny rozhodli, či si chcú pre svoje odvetvie zvoliť vyššiu úroveň označovania alebo nie.

Na záver sekretariát referoval o posledných informáciách o označovaní alkoholu:

Komisia zvažuje zrušenie výnimky vzťahujúcej sa na alkoholické nápoje obsahujúce viac než 1,2 % objemu alkoholu a žiada, aby údaje zahŕňali aj zoznam zložiek a nutričné údaje. Zvažuje pritom 3 možnosti:

- zachovať súčasnú výnimku
- revíziu pravidiel pre všetky alkoholické nápoje s cieľom zrušiť výnimku a povoliť uvádzanie niektorých údajov mimo etikety
- revíziu pravidiel pre všetky alkoholické nápoje s cieľom zrušiť výnimku a uvádzať všetky údaje na etikete

Podľa posledných informácií DG SANTE uprednostňuje variant zverejňovania informácií na etikete, vrátane vín.

Sekretariát C-C sa hodlá teraz zamerať na prácu Parlamentu (DG ENVI) a mobilizovať kampane na národných úrovniach.

Chránené zemepisné označenia (CHZO) v obchodných dohodách EÚ

Čile: Dohoda o modernizácii dohody medzi EÚ a Čile bola dosiahnutá 9. 12. 2022. V rámci nej sa rozšíril zoznam CHZO potravín o 216 názvov. Vzájomná dohoda sa teraz bude vzťahovať na 1 573 vín a 235 liehovín a aromatizovaných vín z EÚ a 115 vín a 10 liehovín a aromatizovaných vín z Čile.

Mexiko: V modernizácii dohody sa nedosiahol veľký pokrok, súčasná dohoda už chráni cca stovku názvov liehovín, EÚ žiada ochranu ďalších viac než 340 CHZO vín a potravín.

Nový Zéland: EÚ uzavrela rokovanie o komplexnej a ambiciózne obchodnej dohode 30. 6. 2022. Dohoda bude chrániť 163 najznámejších potravinárskych CHZO EÚ a zároveň predpokladá možnosť v budúcnosti zoznam rozšíriť.

Mercosur: Dohoda dosiahnutá 28. 6. 2019 v zásade poskytuje ochranu viac než 350 európskym CHZO potravín a vín, taktiež uznáva princíp regionalizácie.

Austrália: Rokovania naďalej prebiehajú, dosiahnutie politickej dohody sa očakáva do leta.

India: Dňa 17. 6. 2022 EÚ znova začala rokovania s Indiou a zahájila samostatné rokovania o dohode o ochrane investícií a dohode o CHZO. India aktuálne reviduje svoj národný systém zemepisných označení, lebo má ambície chrániť svoje označenia aj v iných krajinách a systém EÚ používa ako meradlo na porovnanie. Rokovania sú aktuálne pozastavené, lebo indická vláda určila nového vyjednávača pre dohodu o CHZO. Takisto žiada, aby EÚ poskytla zoznam všetkých autorizovaných užívateľov CHZO ku každému produktu (žiadny taký zoznam neexistuje).

Prezentácia reformy CDG a programu zasadnutí CDG

Sekretariát referoval o revidovanom systéme skupín CDG od začiatku roku 2023. Po novom bude rokovaniam predsedáť vždy iba zástupca Komisie, zástupcovia C-C sa budú môcť zúčastniť CDG k SPP a horizontálnym otázkam, poľnohospodárskym trhom, živočíšnej výrobe, medzinárodným aspektom poľnohospodárstva, ekologickému poľnohospodárstvu, kvalite a propagácii, životnému prostrediu a klimatickým zmenám.

Prínos aktivity pre poľnohospodárov v SR:

Prenos informácií pre členov SPPK k danej problematike.

Vyplývajúce úlohy pre SPPK:

Pre SPPK nevyplývajú zo zasadania žiadne úlohy.